

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

DEPARTAMENT POLITYKI RODZINNEJ

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 529 06 60, fax +48 22 529 06 61
www.mrpips.gov.pl; E-Mail: info@mrpips.gov.pl

Warszawa, 14 lipca 2017 r.

Pani/Pan

Wójt/Burmistrz/Prezydent Miasta

Marszałek Województwa

Uprzejmie informuję, że 7 lipca 2017 r. Sejm RP uchwalił *ustawę o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin*, która nowelizuje między innymi ustawy: o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Obecnie ustawa oczekuje na podpis Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Termin wejścia w życie ustawy to 1 sierpnia 2017 r.

W konsekwencji zmian w ww. ustawach, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, wyda nowe akty wykonawcze (rozporządzenia) regulujące sposób i tryb postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne, o świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz o świadczenia wychowawcze, które wejdą w życie 1 sierpnia 2017 r. Projekty procedowanych obecnie ww. rozporządzeń, zamieszczone są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w zakładce projekty aktów prawnych pod adresem: <http://www.mpips.gov.pl/bip/projekty-aktow-prawnych/projekty-rozporzadzen-i-zarzadzen/polityka-rodzinna/>.

Uprzejmie przypominam również, że od dnia 7 lipca 2017 r., na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zostały udostępnione przykładowe wzory wniosków oraz załączników zgodne ze stanem prawnym, który obowiązywać będzie od 1 sierpnia 2017 r., zalecane do wykorzystania przez organy właściwe realizujące ww. świadczenia (w oparciu o zakres danych zawartych w ww. przykładowych i zalecanych do wykorzystania wnioskach i załącznikach, opracowane będą również funkcjonalności systemów dziedzinowych wykorzystywanych przez organy właściwe od dnia 1 sierpnia

2017 r.). Adres strony z wnioskami: <http://www.mpips.gov.pl/wsparcie-dla-rodzin-z-dziecmi/wzory-wnioskow-o-swiadczenia-dla-rodzin/>

Jednocześnie uprzejmie informuję, że został już udostępniony na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zaktualizowany „*Podręcznik dla samorządów*”, zawierający omówienie zmian w Programie „Rodzina 500+”, które wejdą w życie 1 sierpnia 2017 r., które dotyczyć będą przede wszystkim ustalania prawa do świadczenia wychowawczego na nowy okres rozpoczynający się 1 października br.

Ponadto, uprzejmie informuję o zmianach w teleinformatycznych systemach dziedzinowych (SD) wykorzystywanych przez organy właściwe do realizacji ww. ustaw oraz w systemach centralnych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, dotyczących obszarów świadczeń rodzinnych (SR), funduszu alimentacyjnego (FA) i świadczenia wychowawczego (SW), których celem jest usprawnienie Państwa pracy oraz podniesienie jakości danych przekazywanych przez Państwa do systemów centralnych;

1. Z początkiem nowego okresu „wnioskodawczego” (od 1 sierpnia 2017 r.), **otrzymają Państwo nową usługę wymiany informacji pozwalającej na weryfikację, czy dana osoba ze składu rodziny osoby ubiegającej się/otrzymującej dane świadczenia, ma prawo do świadczeń opieki zdrowotnej (informacja z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych Narodowego Funduszu Zdrowia).** Weryfikacja ta będzie dla Państwa pomocna przy ustaleniu, w przypadku wątpliwości, czy rodzina rzeczywiście zamieszkuje w Polsce. Jeżeli członkowie rodziny nie mają prawa do świadczeń opieki zdrowotnej/mają prawo ale nie zostali zgłoszeni do ubezpieczenia (dotyczy to dzieci poniżej 18 r. życia), to zachodzi prawdopodobieństwo, że nie zamieszkują na terytorium naszego kraju, co, w przypadku świadczenia wychowawczego, zgodnie z art. 1 ust. 3 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, jest podstawowym warunkiem otrzymywania świadczenia wychowawczego. Ponadto, zgodnie z dodanym art. 23 ust. 1a ww. ustawy, który obowiązywać będzie przy ustalaniu prawa do świadczenia wychowawczego na nowy okres, organ właściwy, w przypadku wątpliwości dotyczących spełniania warunków do otrzymywania przyznanego świadczenia wychowawczego, w szczególności warunku zamieszkiwania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 1 ust. 3, może wezwać osobę otrzymującą świadczenie wychowawcze do osobistego udzielenia, w wyznaczonym terminie, wyjaśnień oraz informacji co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

2. W odpowiedzi na Państwa zapotrzebowanie, od 1 sierpnia 2017 r. dla potrzeb ustalania prawa do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko na kolejny okres trwający od 1 października 2017 r. do 30 września 2018 r., zostanie rozszerzona usługa ePodatki. **W nowej wersji będą otrzymywali Państwo także informację o dochodzie członków rodziny z roku 2016 o którym mowa w art. 3 pkt 1 lit. c tiret 29 ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. o kwocie otrzymanej w roku 2016 na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – jest to dochód niepodlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, składającym się na dochód, na podstawie którego ustalane jest prawo do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko.** W przypadku wspólnego rozliczenia małżonków system będzie przekazywał informacje o jednej kwocie niewykorzystanej ulgi (analogicznie do wspólnej informacji o podatku należnym w przypadku dochodów opodatkowanych podatkiem dochodowym od osób fizycznych).

Powyższe dotyczy także świadczeń rodzinnych uzależnionych od dochodu oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego na nowy okres zasiłkowy/świadczeniowy 2017/2018, gdzie rokiem „bazowym” również jest rok 2016.

Należy podkreślić, że powyższa usługa nie obejmuje dochodów z ww. tytułu za rok 2015, tj. rok „bazowy” z którego dochód stanowi podstawę ustalania prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego na aktualny okres zasiłkowy/świadczeniowy 2016/2017 – w tym zakresie obowiązuje dotychczasowe rozwiązanie, zgodnie z którym, dochód z tego tytułu wykazywany jest w formie oświadczenia na odpowiednim załączniku do wniosku składanego przez osobę ubiegającą się.

3. Zgodnie z dodawanym, nowym przepisem art. 5 ust. 4c ustawy o świadczeniach rodzinnych, przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu nie stosuje się do dochodu z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i dochodu z tytułu wyrejestrowania lub rozpoczęcia pozarolniczej działalności gospodarczej, jeżeli członek rodziny, osoba ucząca się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego utracili dochód z tych tytułów i w okresie 3 miesięcy licząc od dnia utraty dochodu uzyskali dochód u tego samego pracodawcy lub zleceniodawcy lub zamawiającego dzieło lub ponownie rozpoczęli pozarolniczą działalność gospodarczą.

W celu realizacji powyższego przepisu, na organy właściwe realizujące świadczenia rodzinne, nałożony zostanie obowiązek wskazany w art. 24 ust. 6a ww. ustawy

o świadczeniach rodzinnych, zgodnie z którym, w przypadku przyznania świadczeń rodzinnych po uwzględnieniu utraty dochodu z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej, organ właściwy, po upływie 3 miesięcy licząc od dnia utraty dochodu weryfikuje ustalone prawo do świadczenia wychowawczego z uwzględnieniem art. 5 ust. 4c.

Analogiczne zapisy zostały wprowadzone w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Powyższe przepisy dotyczyć będą tylko i wyłącznie ustalania prawa do zasiłku rodzinnego z dodatkami, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko.

Powyższe przepisy nie będą miały zastosowania do ww. świadczeń przyznawanych na aktualny, trwający jeszcze okres zasiłkowy/świadczeniowy 2016/2017, gdyż po raz pierwszy będą miały zastosowanie do wniosków/spraw na kolejny okres, tj. okres 2017/2018.

W celu zautomatyzowania ciążącego na gminach obowiązku wskazanego w ww. art. 24 ust. 6a ustawy o świadczeniach rodzinnych, w sprawach w których nastąpiło przyznanie wnioskowanych świadczeń uzależnionych od dochodów, w Państwa Systemach Działalności, zostanie wprowadzona funkcjonalność polegającą na tym, że:

1) pracownik organu właściwego wprowadzający dane dotyczące danego wniosku, w przypadku zastosowania w danej sprawie przepisów o utracie dochodu danego członka rodziny spowodowanej utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub wyrejestrowania pozarolniczej działalności gospodarczej (są to okoliczności uznawane za utratę dochodu wskazane w art. 3 pkt 23 lit. c i f ustawy o świadczeniach rodzinnych), **będzie miał obowiązek zaznaczenia w SD, że właśnie z ww. powodów zastosował w danej sprawie przepisy o utracie dochodu (wraz ze wskazaniem daty utraty dochodu z ww. powodów)** i dzięki temu, spełnione zostało kryterium dochodowe i wnioskowane świadczenie zostało przyznane;

2) **po upływie 3 miesięcy od wskazanej daty utraty dochodu z ww. przyczyn, SD wygeneruje automatycznie** zapytanie do ZUS w ramach usługi Z1, o historię ubezpieczenia zdrowotnego danej osoby obejmującą okres 3 miesięcy liczony od wskazanej daty utraty dochodu oraz, w przypadku zaznaczenia utraty dochodu spowodowanej wyrejestrowania pozarolniczej działalności gospodarczej dodatkowo generuje również zapytanie do CEIDG o historię rejestracji działalności gospodarczych danej osoby w ww. okresie. Odpowiedź na ww. zapytania będzie automatycznie generowana do odczytu przez pracownika.

Jeśli w momencie wprowadzania danego wniosku do SD wraz z wprowadzaną informacją o zastosowaniu w danej sprawie przepisów o utracie dochodu spowodowanej utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub wyrejestrowania pozarolniczej działalności gospodarczej i dacie ww. utraty dochodu, minęło już 3 miesiące od daty utraty dochodu, SD **od razu/automatycznie generuje ww. zapytanie do ZUS w ramach usługi Z1 oraz odpowiednio do CEIDG.**

3) ponadto, w dowolnym momencie będzie możliwe wygenerowanie przez pracownika organu właściwego listy ww. wniosków/osób/spraw wskazanych w ww. pkt 1.

Powyższe będzie wprowadzone w SD do obsługi wniosków o następujące świadczenia uzależnione od dochodu:

- zasiłek rodzinny z dodatkami,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- świadczenie wychowawcze (500+) na pierwsze dziecko.

4. W związku z Państwa licznymi prośbami, po analizie ze strony ZUS, **udało się ograniczyć czas oczekiwania na odpowiedzi z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.** W Państwa systemach dziedzinowych (po aktualizacji), czas oczekiwania na odpowiedź dla wszystkich operacji w ramach usług ZUS, w szczególności usługi Z1 dotyczącej pozyskiwania informacji o wysokości składki na ubezpieczenie zdrowotne, zostanie znacząco skrócony (zależać będzie od okresu, o który Państwo pytacie).

5. Wychodząc naprzeciw Państwa oczekiwaniom, **we wnioskach przekazywanych drogą elektroniczną wprowadzono szereg nowych walidacji**, które powinny ograniczyć odsetek niepoprawnie złożonych wniosków oraz podniesienia niezawodności sprawdzania danych o osobach z wniosku w innych systemach informatycznych.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że z **początkiem nowego okresu „wnioskodawczego”** wprowadzone zostaną w SD kolejne zmiany, których celem jest **usprawnienia Państwa pracy.** W związku z tym, w dniach 17-24 lipca 2017 r. dostawcy Państwa Systemów Dziedzinowych udostępnią Państwu **nowe wersje oprogramowań, których instalacja jest niezbędna do realizacji zadań organów właściwych.**

Do wiadomości:

Wydziały Polityki Społecznej
Urzędów Wojewódzkich

Dyrektor
Departamentu Polityki Rodzinnej
Olgiert Podgórski